

Raport z badań

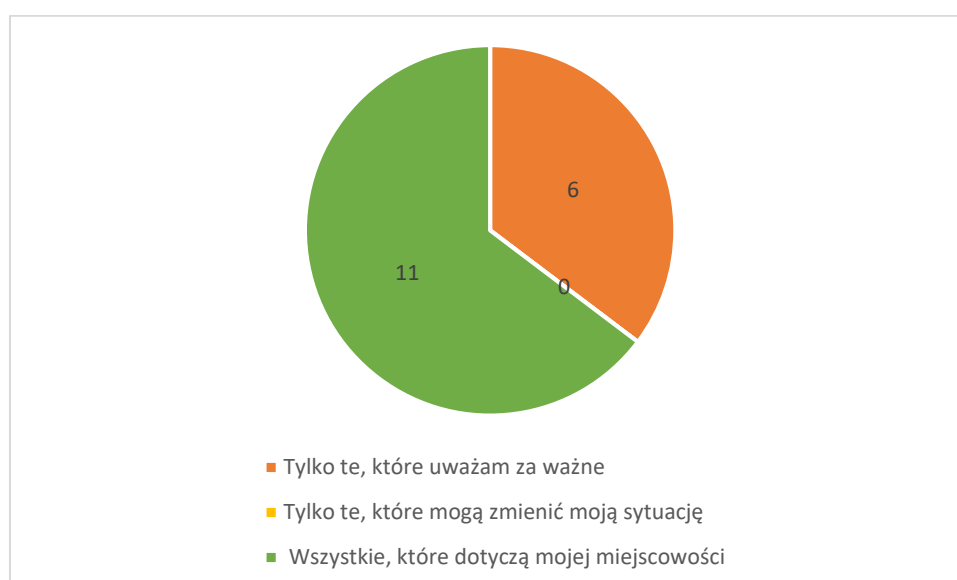
Badania zostały przeprowadzone 7 kwietnia 2017r. na 21 osobach biorących udział w spotkaniu mającym na cel m.in. aktywizację mieszkańców gminy.

Badanie było dwuetapowe – przed i po spotkaniu respondenci otrzymali ankiety. Pretest miał sprawdzić poziom zaangażowania w sprawy miejscowości, posttest miał za zadanie sprawdzić, czy zmianie uległa wiedza i świadomość mieszkańców na temat możliwości angażowania się w sprawy miejscowości/gminy.

W badaniach wzięło udział 12 kobiet i 8 mężczyzn, jedna osoba nie zaznaczyła odpowiedzi. Najstarszy badany liczył 72 lata, najmłodszy 20 lat, większość badanych liczyło między 40 a 55 lat. Większość badanych mieszka w gminie ponad 10 lat. Większość badanych żyje w związku małżeńskim bądź nieformalnym. Zdecydowana większość badanych posiada dzieci. Większość badanych mieszka w Lubochni, pozostali w Jankowie Dolnym, Kalinie, Osińcu i w Gnieźnie. 7 badanych pracuje w Gnieźnie, 2 osoby w innym mieście, pozostali w miejscowości, w której mieszkają. Warto dodać, że kilkoro badanych nie wypełniło niektórych odpowiedzi (wiek, płeć, miejsce zamieszkania, stan cywilny, miejsce pracy) w części metryczkowej ankiety.

19 badanych osób angażuje się w sprawy miejscowości, 1 osoba wskazała zarówno tak i nie i uzasadniła tę odpowiedź, że czasem trudno znaleźć czas, 1 osoba nie odpowiedziała. Ponad połowa badanych angażuje się we wszystkie sprawy dotyczące miejscowości.

Rysunek. 1. Sprawy, w jakie angażują się badani

Źródło: Badania własne

Wśród spraw, które badani wskazali jako ważne dla miejscowości wymieniono zarówno odnoszące się do poprawy infrastruktury (drogi dojazdowe, ścieżki rowerowe, powstanie plaży,

przystani), poprawy bezpieczeństwa (oświetlenie, strefa ciszy), jak i do poprawy czy zmiany relacji między mieszkańcami.

Tabela 1. Sprawy ważne dla miejscowości wg badanych

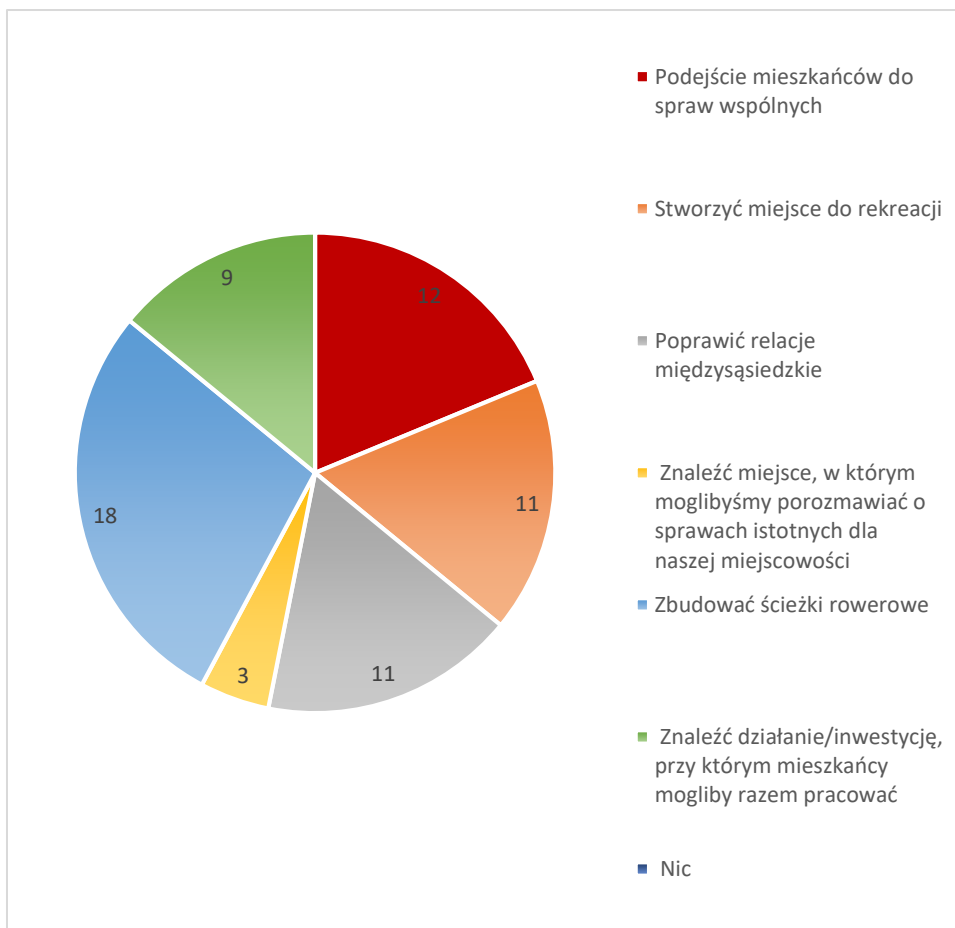
- budowa chodnika, sprawy bieżące
- drogi dojazdowe, czystość na terenie lasów i wokół jeziora, ścieżka rowerowa, likwidacja jazdy quadów i crossów
- bezpieczeństwo, rozwój infrastruktury
- powstanie plaży, ścieżki rowerowe
- wspólne działania starych i nowych mieszkańców, przystań lądowa, infrastruktura rowerowa
- zjednoczenie ludzi, zniwelowanie waśni sąsiedzkich
- bezpieczeństwo, wspólne relacje, rekreacja
- bezpieczeństwo, aktywizacja międzypokoleniowa
- droga dojazdowa, oświetlenie, ścieżka rowerowa Lubochnia-Gniezno
- strefa ciszy (motocykle crossowe, quady)
- poprawiające jakość życia (bezpieczeństwo, rozrywka)
- współdziałanie sąsiedzkie
- czystość wokół jeziora, oświetlenie, droga dojazdowa na osiedle Modrze
- organizacja festynów, zagospodarowanie przestrzeni
- sprawy zdrowia, dostęp do inicjatyw bardziej otwartych na ekologię
- dotyczące edukacji, zdrowia, infrastruktury

Źródło: Badania własne

Kilka odpowiedzi dotyczyło relacji między ludźmi: zmiany tych relacji, poprawy, zjednoczenie ludzi, zachęcenie do działań, wspólnego spędzanie czasu wolnego (festyny), dlatego zapytaliśmy, jakie badani mają relacje z większością sąsiadów. Po 7 badanych wskazało, że ich relacje są poprawne, mówią sobie dzień dobry i wyświadczają drobne przysługi lub przyjazne, zdarza się, że się spotykają na kawie i pomagają sobie. 4 osoby uważają, że ich relacje są neutralne, a jedna, że nieprzyjazne. 12 spośród badanych chciałoby te relacje poprawić, 5 osób nie widzie takiej potrzeby, ponieważ te relacje uważają za przyjazne lub poprawne. Jedynie jedna osoba chciałaby, aby jej relacje z sąsiadami stały się bardziej neutralne (oceniła swoje relacje jako przyjazne). Większość badanych uznała, że relacje można poprawić poprzez wspólne angażowanie się we wspólna sprawę, robienie czegoś razem, wspólne spędzanie czasu.

Następnie badani mieli wskazać, co chcieliby zmienić w miejscowości. Najczęściej padała odpowiedź „zbudować ścieżki rowerowe”. Podobną liczbę wskazań otrzymały odpowiedzi dotyczące zmiany podejścia mieszkańców do spraw wspólnych, stworzenia miejsca do rekreacji, poprawy stosunków międzysąsiedzkich, znaleźć inicjatywę/działanie, przy którym mieszkańcy mogliby wspólnie pracować.

Rysunek. 2. Co chciałby Pan/Pani zmienić w miejscowości?

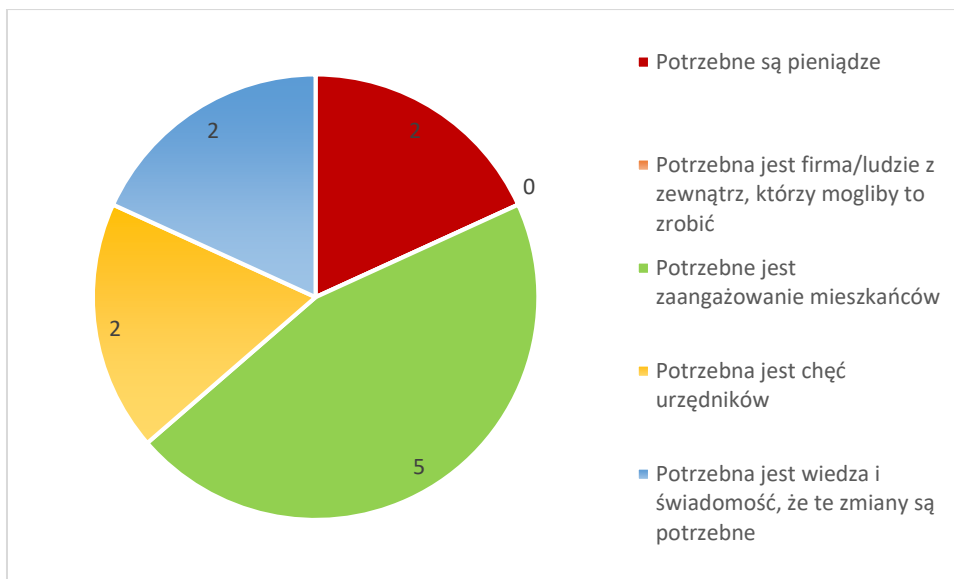

Źródło: Badania własne

Oprócz powyższych odpowiedzi respondenci dodali, że pozytywną zmianą w miejscowości byłoby eksponowanie zasobów naturalnych miasta, poprawienie możliwości rozwoju dzieci i młodzieży, poprawienie stanu środowiska i poprawienie komunikacji między mieszkańcami.

Kolejnym ważnym pytaniem z punktu widzenia aktywizacji mieszkańców w sprawy wspólne było pytanie o to, w jaki sposób tych zmian można dokonywać. Nie wszyscy badani wskazali odpowiedź, jednak warto zauważyć, że najczęściej wskazać uzyskała odpowiedź „Potrzebne jest zaangażowanie mieszkańców”.

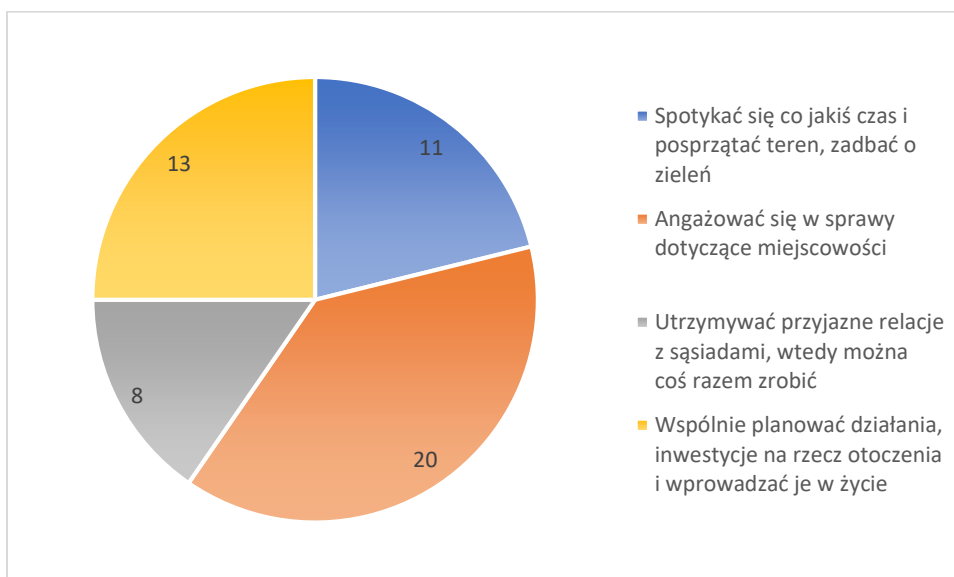
Rysunek 3. W jaki sposób można dokonać zmian w otoczeniu

Źródło: Badania własne

Według badanych najważniejsze dobro wspólne w miejscowości to cała miejscowość (11 wskazań), jezioro i plaża (8), tereny zielone (7 wskazań) oraz droga dojazdowa (1 odpowiedź) oraz ludzie, mieszkańcy, zwłaszcza kobiety (1 odpowiedź). O dobro wspólne można dbać na różne sposoby, ale najważniejsze wg badanych jest angażowanie się w sprawy dotyczące miejscowości.

Rysunek 4. W jaki sposób można dbać o dobro wspólne wg respondentów?

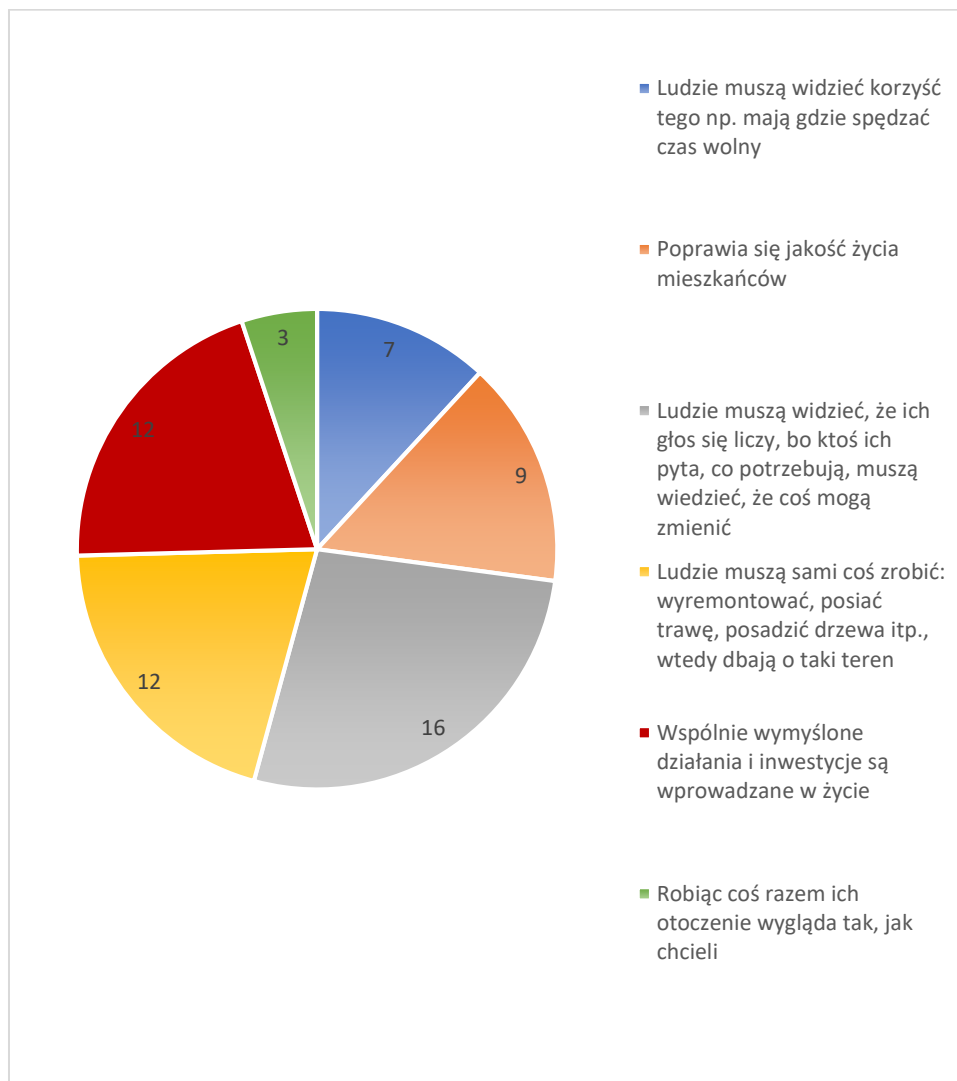

Źródło: Badania własne

W kontekście powyższej odpowiedzi interesujące jest, jak zdaniem badanych mieszkańców można zachęcić ludzi do dbania o wspólne dobro. Najwięcej wskazań uzyskała odpowiedź, że ludzie muszą wiedzieć, że ich głos się liczy, bo ktoś ich pyta, czego potrzebują. Ważnym

wnioskiem dla organizatorów spotkań i osób, które chciałyby aktywizować lokalne społeczności jest to, aby pytać zainteresowanych o to, co chcieliby zmienić, jak ich otoczenie ma wyglądać, krótko mówiąc, czego potrzebują.

Rysunek 5. W jaki sposób można zachęcić ludzi do dbania o dobro wspólne wg badanych

Źródło: Badania własne

Ostatnim pytaniem było, jak badani chcieliby zagospodarować teren nad Jeziorem Wierzbiczańskim.

Przede wszystkim badani chcieliby, aby było to miejsce, w którym można spędzić czas, a zatem wymaga nawiezenia piasku, wstawienia ławeczek, koszy na śmieci, budowy małej przystani dla rowerów i kajaków (wypożyczalnia sprzętu), miejsca dla ogniska, powstania toalet i małej gastronomii. Badani chcieliby również, co zostało już wcześniej wspomniane, budowy ścieżek rowerowych. Stworzenia miejsca do rekreacji, w którym obowiązuje zakaz wjazdu motorów crossowych i quadów oraz polowań (zwłaszcza w nocy), likwidacji możliwości dojazdu do samego jeziora samochodem czy motorem, a młodzież dobrze się zachowuje. Dwoje badanych

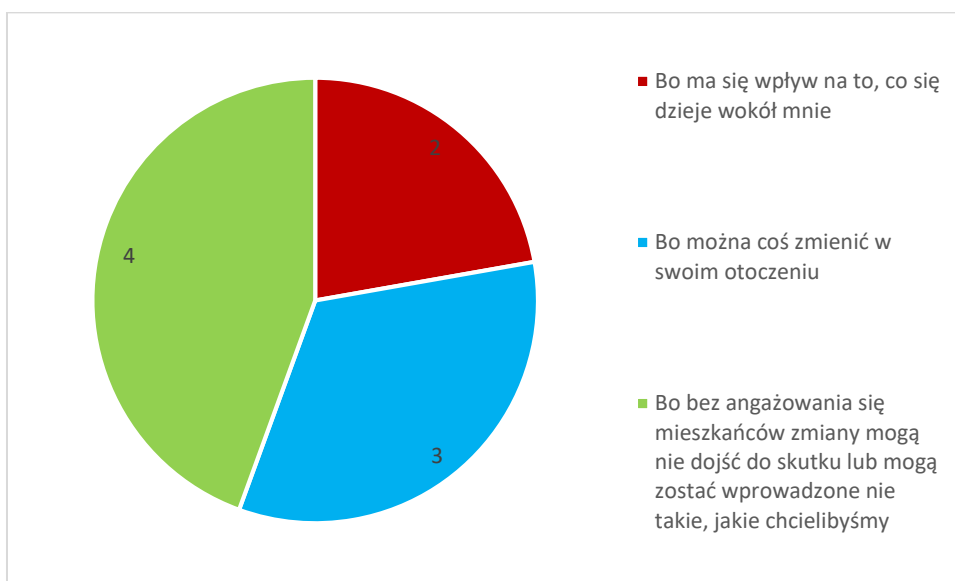
z kolei uważa, że nie trzeba nic zmieniać, wystarczą hangary dla kajaków, ale dostępne tylko dla mieszkańców i ważne, aby jezioro było tak „dzikie”, jak to tylko możliwe. Jeden badany wskazał również, że konieczna byłaby kontrola policji, gdyż często nad jeziorem odbywają się imprezy alkoholowe, jest więc głośno i pozostają śmieci.

Te zmiany sprawiłyby, że Jezioro byłoby miejscem, w którym można miło spędzić czas i porozmawiać o rzeczach ważnych, a otoczenie jeziora ładnie by się prezentowało.

Celem spotkania, które odbyło się 7 kwietnia było sprawdzenie poziomu i chęci angażowania się mieszkańców w sprawy miejscowości/gminy, ale także uświadomienie, jakie działania i inicjatywy można podjąć, aby dbać o wspólne dobro i otoczenie.

9 badanych znało pojęcie konsultacji społecznych, 3 osoby nie знаły tego pojęcia. Badani uważają, że konsultacje społeczne powinny być organizowane w sprawach ważnych dla miejscowości (6 wskazań) oraz we wszystkich, które dotyczą miejscowości (5 wskazań). W opinii mieszkańców konsultacje społeczne są ważne, ponieważ zaangażowanie mieszkańców jest potrzebne, aby zmiany doszły do skutku i miały taki wymiar, jaki by chcieli, ale także dlatego, że poprzez konsultacje społeczne można coś zmienić w otoczeniu.

Rysunek 6. Konsultacje społeczne są ważne, ponieważ

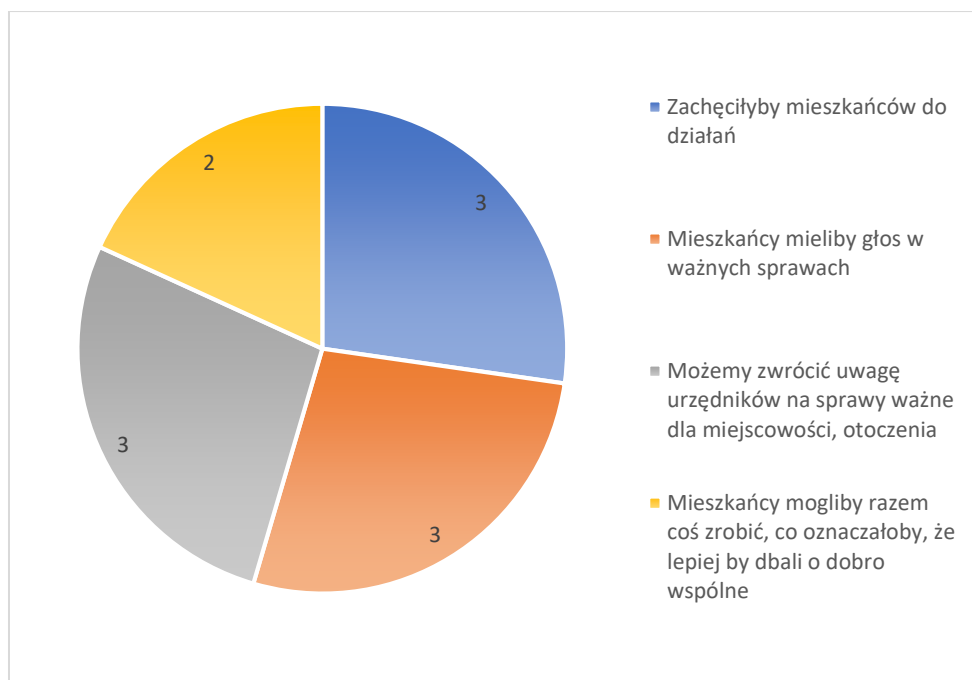

Źródło: Badania własne

Zdaniem badanych konsultacje społeczne powinny w pierwszej kolejności zostać zorganizowane w sprawie infrastruktury wokół jeziora (plaża, ścieżki rowerowe, pomosty).

Zapytaliśmy również badanych, czy przed spotkaniem znali pojęcie Inicjatywy lokalne. Prawie wszyscy badani spotkali się wcześniej z tym terminem. Uważają również zgodnie z charakterystyką inicjatyw lokalnych, że dzięki temu działaniu mieszkańcy bardziej angażowaliby się w sprawy, mieszkańcy mieliby głos w ważnych dla miejscowości sprawach, a także w ten sposób można by zwrócić uwagę na sprawy ważne dla mieszkańców.

Rysunek 7. Inicjatywy lokalne mogłyby wpłynąć na otoczenie poprzez:

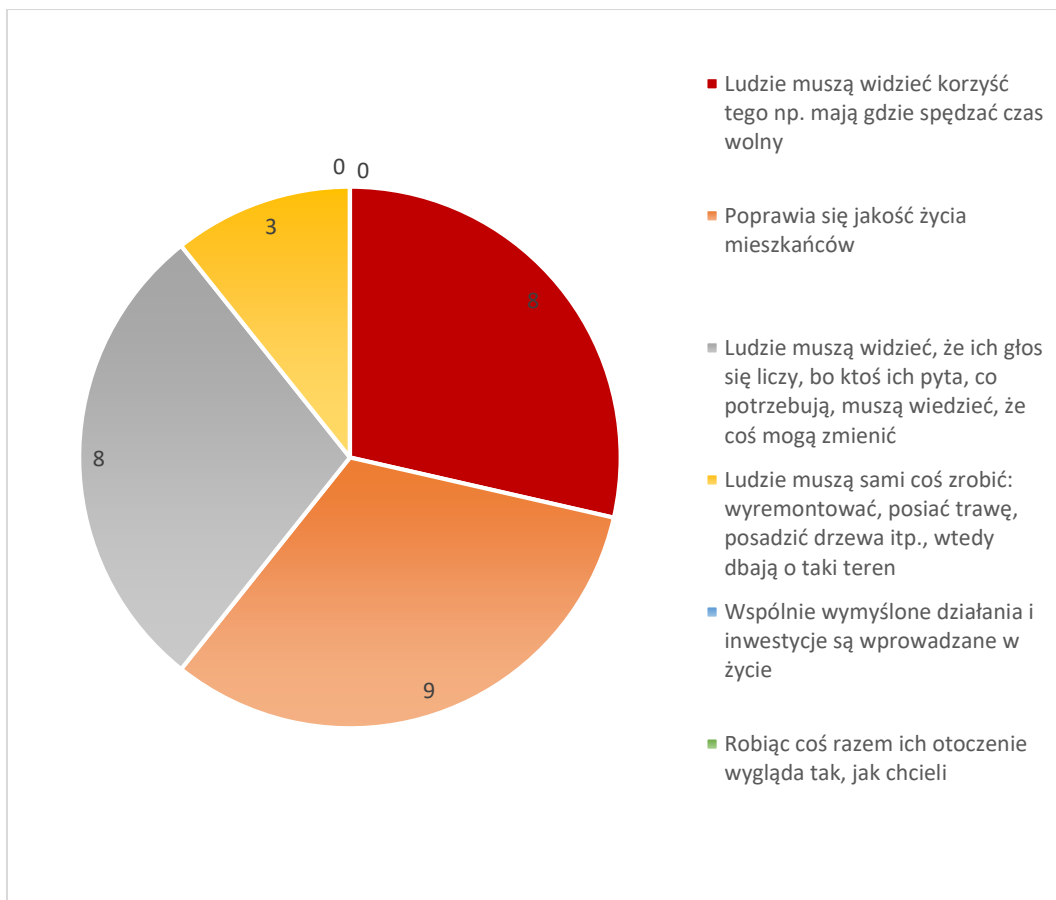
Źródło: Badania własne

Zdaniem badanych najważniejsze działania/inwestycja powinna skupić się wokół jeziora i dotyczyć budowy infrastruktury.

Podobnie jak przed spotkaniem, badani uważają, że potrzebne są zarówno zaangażowanie mieszkańców (4), jak i pieniądze (3), aby dokonać jakichś zmian w otoczeniu. Jedna osoba, która uważała, przed spotkaniem, że potrzebne jest wszystko (pieniądze, zaangażowanie mieszkańców, chęć urzędników oraz wiedza i świadomość potrzeby zmian) poza firmą zewnętrzną, która by te zmiany mogła zrobić, zmieniła zdanie i uznała, że to właśnie firma z zewnątrz jest potrzebna, aby tych zmian dokonać.

Ważne dla nas było również sprawdzenie, czy po spotkaniu zmieniły się odpowiedzi, w jaki sposób można zachęcić mieszkańców do zaangażowania się w sprawy miejscowości. Co ciekawe, tu odpowiedzi uległy zmianie i większość badanych uznała, że najlepszym sposobem zachęcenia ludzi do wspólnych działań jest uświadomienie im, że te działania poprawią jakość ich życia. Na kolejnych dwóch miejscach uznali, że ludzie będą działać, gdy zobaczą, że to działanie przynosi im korzyść oraz ich głos ma znaczenie.

Rysunek 8. W jaki sposób można zachęcić mieszkańców do dbania o dobro wspólne?

Źródło: Badania własne

W opinii badanych najlepszym sposobem zmiany relacji między ludźmi jest wspólne angażowanie się we wspólne sprawy, ale wg dwóch osób ważne jest także, aby było miejsce do spotkań.

WNIOSKI:

- większość badanych angażuje się w sprawy dotyczące ich miejsca zamieszkania/najbliższego otoczenia;
- większość badanych uważa również, że angażowanie się mieszkańców w sprawy najbliższego otoczenia to klucz do poprawy relacji między sąsiadami oraz do wywołania zmian, wprowadzenia ich w życie.
- sprawy ważne dla otoczenia wg badanych dotyczą zarówno infrastruktury wokół jeziora, co wpłynęłoby na sposób spędzania czasu, jak i relacji między ludźmi/sąsiadami, które w opinii wielu badanych można by poprawić poprzez możliwość spędzania czasu razem, ale i wspólnych działań na rzecz otoczenia;
- wśród spraw ważnych wymieniono zarówno oczekiwania dotyczące tego, jak przestrzeń wspólna wokół jeziora mogłaby wyglądać, jak również oczekiwania dotyczące konkretnych

działań służb wprowadzających zakaz polowań, wjazdu samochodem, quadem, motocyklem w pobliże jeziora, kontroli nad imprezami alkoholowymi nad jeziorem;

-najważniejszą zmianą, jaką dało się zauważyć w odpowiedziach badanych, a wywołaną spotkaniem jest to, że najlepszym sposobem zachęcenia ludzi do wspólnych działań jest uświadomienie im, że te działania poprawią jakość ich życia oraz, że ludzie będą działać, gdy zobaczą, że to działanie przynosi im korzyść oraz ich głos ma znaczenie;

- większość badanych spotkała się z pojęciami konsultacje społeczne i inicjatywy lokalne, fakt ten nie dziwi biorąc pod uwagę, że te osoby deklarują angażowanie się w sprawy najbliższego otoczenia.